

ABSOLVENTU NODARBINĀMĪBAS DARBA GRUPA

Prof.Tatjana Volkova

Anita Līce, LDDK Izglītības un nodarbinātības eksperte

30.11.2015

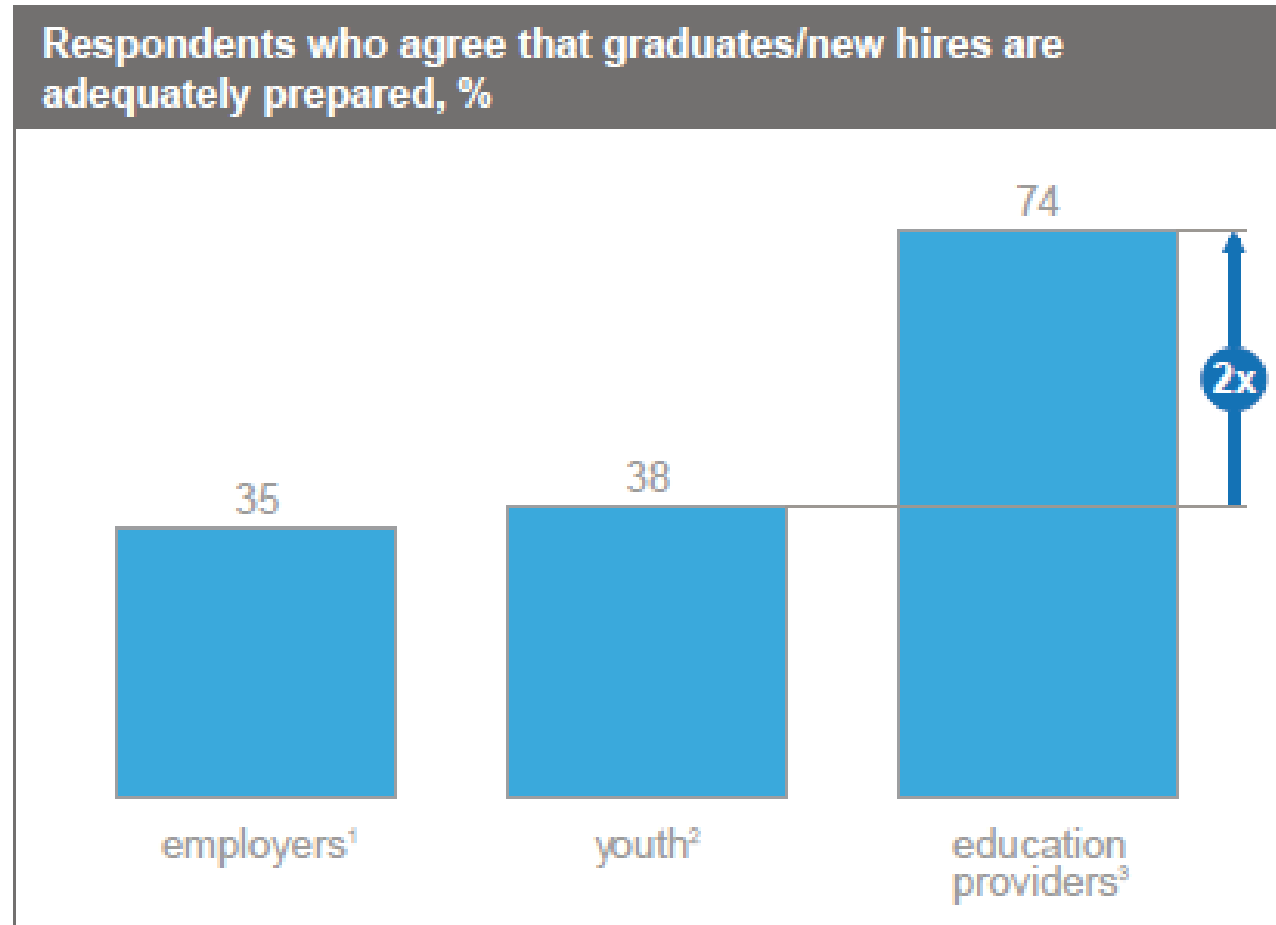
IEVADS

Absolventu nodarbinātība un
Augstskolu – darba devēju sadarbība

Kā tiek vērtēta absolventu sagatavotība darba tirgum?

Izglītības iestādes 2x biežāk kā darba devēji vai studenti vērtē absolventus kā labi sagatavotus darba tirgum

Providers are twice as likely as employers and youth to rate youth as prepared

¹ Overall, the entry-level employees we hired in the past year have been adequately prepared by their prehire education and/or training.

² Overall, I think I was adequately prepared for an entry-level position in my chosen career field.

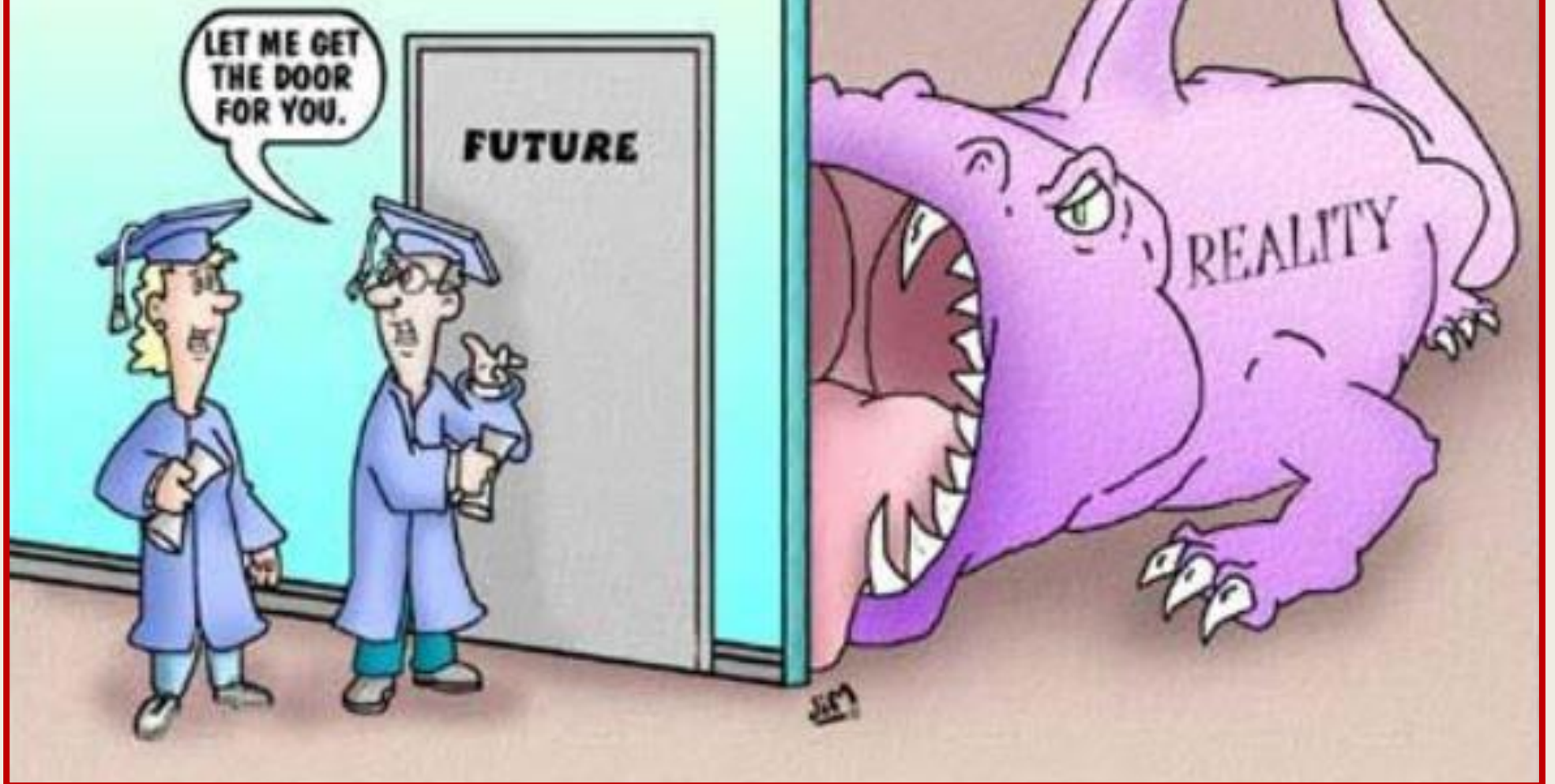
³ Overall, graduates from my institution are adequately prepared for entry-level positions in their chosen field of study.

Source: McKinsey survey, Aug–Sept 2012, 2013

“Unless they track their graduates, institutions and their staff have relatively little chance of assessing the real impact of study programmes, and their relevance for the labour market”.

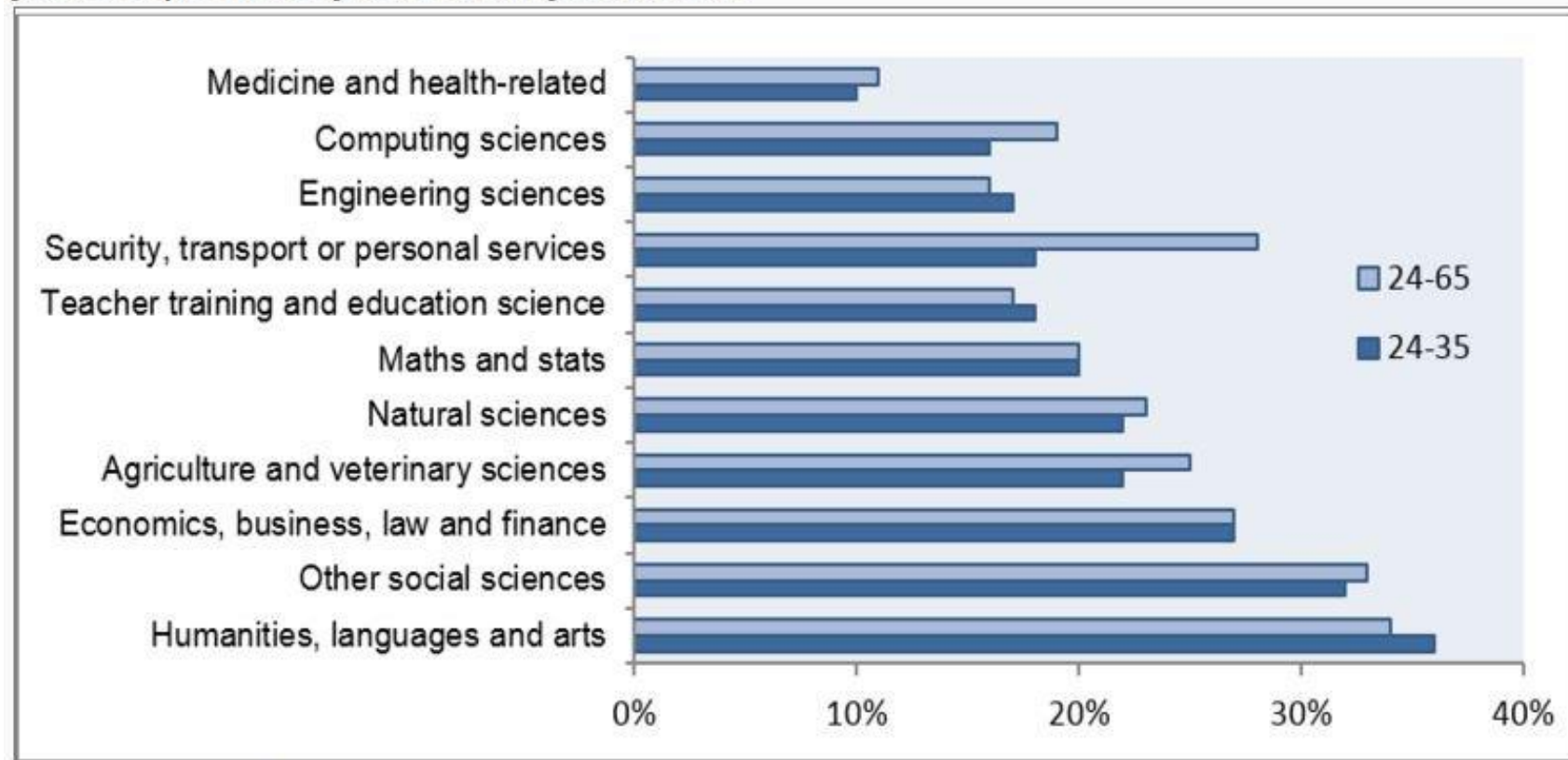
Tracking Learners’ and Graduates’ Progression Paths
TRACKIT, Michael Gaebel, Kristina Hauschildt, Kai Mühleck,
Hanne Smidt, EUA, 2012

GRADUATION 2011

Studiju jomu absolventu daļa, kuriem ir augstāka kvalifikācija nekā nepieciešama viņu darbam (2015)

Figure 2: Share of tertiary education graduates with higher qualifications than needed to do their job (overqualified) by field of study, 2014, EU28

Source: Cedefop European Skills and Jobs (ESJ) survey, Cedefop (2015).

Ko saka Boloņas process par absolventu nodarbināmību?

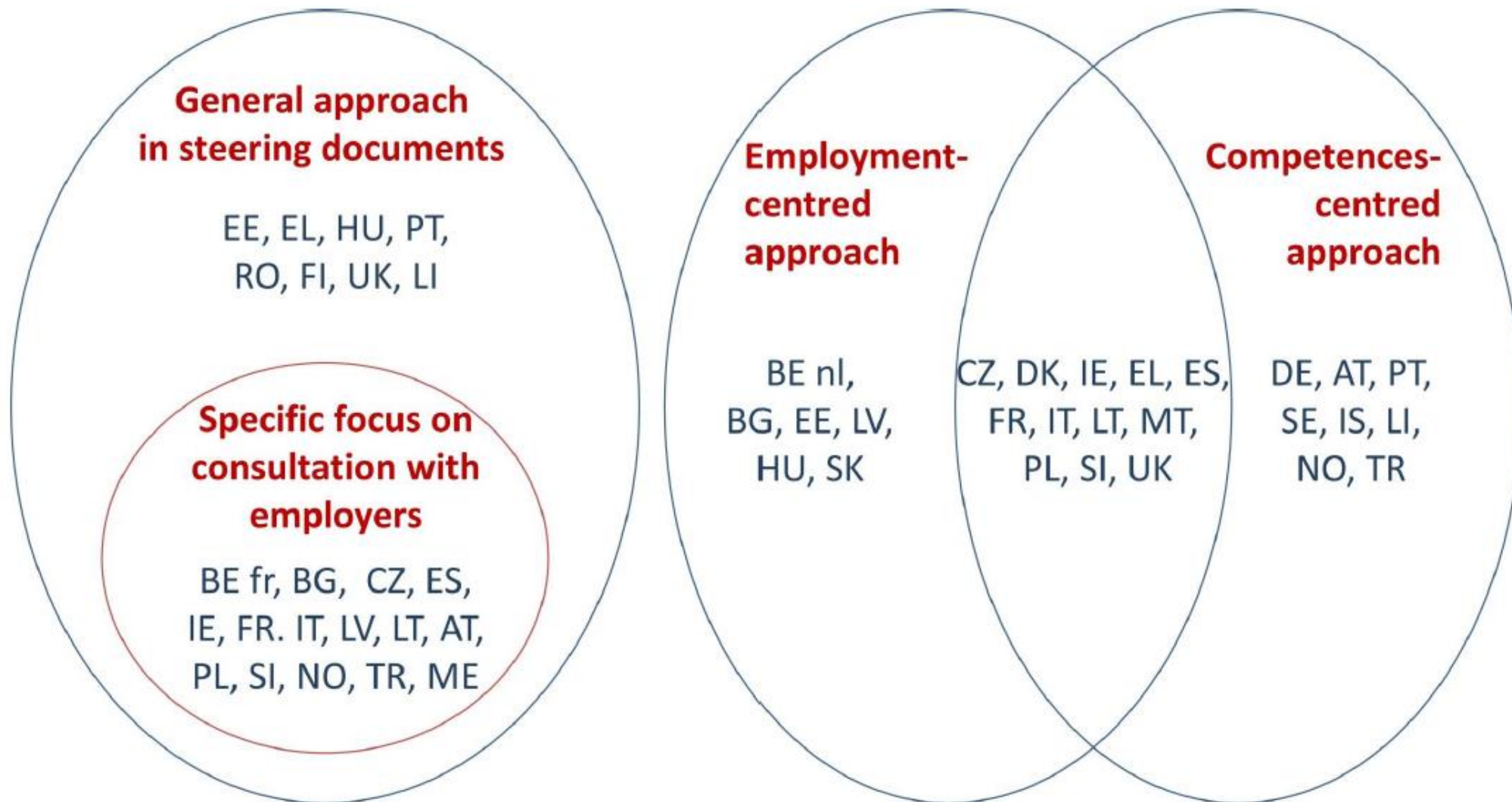
- Sorbonnas deklarācija (2008) – «Mēs apņemamies veicināt kopīgu ietvaru ar mērķi uzlabot ārējo augstākās izglītības atzīšanu un veicināt studentu mobilitāti **un nodarbināmību**.
- Boloņas deklarācija (1999) – «Viegli lasāma un salīdzināma grādu struktūra, tostarp ieviešot Diploma pielikumu, lai **veicinātu pilsoņu nodarbināmību** un ES starptautisko konkurētspēju»
- Īpaši nodarbināmības jautājums tika uzsvērts Londonas ministru sanāksmes komunikē (2007), kurā tika aktualizēts jautājums par nepieciešamību **nodrošināt absolventu nodarbinātību pēc katra augstākās izglītības cikla**, kā arī uzvērta nepieciešamība studiju satura izstrādē iesaistīt darba devējus un balstīties uz **studiju rezultātu pieeju**.

- Lēvenas komunikē (2009) uzsvērts, ka nodarbināmība dod iespēju indivīdam pilnībā izmantot iespējas **mainīgā darba tirgus apstākļos** un ka **augstākajai izglītībai jānodrošina absolventiem zināšanas, prasmes un kompetences, kas vajadzīgas viscaur profesionālajai dzīvei**. Tāpat arī komunikē ir iekļauta rekomendācija studijās integrēt **darba vidē balstītu mācīšanos un prakses**.
- Bukarestes komunikē (2012) tiek aprakstīts, kādas **kompetences absolventiem nepieciešamas nodarbināmībai: caurviju, starpdisciplināras un inovāciju prasmes un kompetences, kā arī aktuālas studiju jomas zināšanas**.

Erevāna (2015):

- «Absolventu **nodarbināmības** veicināšana **viscaur viņu darba dzīvei** – ko ietekmē tehnoloģiskā attīstība, jaunu profesiju rašanās un pieaugošas iespējas būt nodarbinātam un pašnodarbinātam – ir **būtisks EAIT mērķis**.
- Mums ir jānodrošina, ka **katra cikla beigās** absolventiem ir **kompetences**, kas nepieciešamas priekš **iekļaušanās** darba tirgū un ļautu viņiem **attīstīt arī jaunas kompetences**, kas viņiem būs nepieciešamas vēlāk.
- Mēs atbalstīsim All to dažādos centienos šos mērķus sasniegt, piemēram, **stiprinot dialogu ar darba devējiem**, ieviešot programmas ar labu balansu starp **teorētiskām un praktiskām mācībām**, veicinot **uzņēmējdarbības un inovāciju** prasmes un **sekojot līdzi absolventu karjeras attīstībai**. Mēs arī veicināsim starptautisko mobilitāti studijām un prakēm kā spēcīgu metodi attīstīt studentu kompetences un darba iespējas.

Dažādas pieejas nodarbināmības veicināšanai (Eurydice, 2014)

ABSOLVENTU
NODARBINĀTĪBAS DATI
LATVIJĀ

Augstskolu likums

- Augstskolu likums 75(2) 8.punkts nosaka, ka Augstskola un koledža Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un termiņā iesniedz IZM informāciju par savu darbību, ietverot tajā ziņas par **absolventu tālākajām darba gaitām nākamajos trijos gados pēc attiecīgās augstskolas vai koledžas studiju programmas pabeigšanas** (spēkā no 01.08.2011).

- Ministru kabineta 2006.g. 2.maija noteikumos Nr.348 "Kārtība, kādā augstskola un koledža iesniedz izglītības un zinātnes ministrijā informāciju par savu darbību" pagaidām **nav iestrādāts formāts, kādā IZM iesniedzami dati par absolventiem.**

IZM darbseminārs par absolventu nodarbinātības datu apkopošanu (11.2013.)

- 2012./2013.m.g.sākumā Ziņas par absolventu darba gaitām bija sniegušas 18 koledžas un 20 augstskolas.
- Informācija apkopota **pēc dažādiem principiem**, kas apgrūtina tās analīzi:
 - *Elektroniskās (interneta) aptaujas (augstskolas)*
 - *Absolventu individuāli sniegta informācija, kas ir iestādes rīcībā (koledžas)*
 - *Nodarbinātības valsts aģentūras dati par reģistrētajiem bezdarbniekiem*
 - *Avots nav identificēts*
- Vienota formāta izstrāde ļautu sekmīgāk analizēt absolventu informāciju un iekļaut to IZM datu platformās, **saistot absolventu datus (nodarbinātība, atalgojums) ar programmu kvalitāti.**
- IZM plāno uzlabojumus VIIS, lai salāgotu studentu reģistra datus ar VID un NVA datubāzēm.

DARBA GRUPA

2 jautājumi

- Kā nodrošināt **informāciju** par absolventu **darba gaitām**?
- Kā uzlabot **sadarbību** starp **augstskolām** un **darba devējiem**?

Jautājumi

Kā nodrošināt **informāciju** par absolventu **darba gaitām**?

- Kāda ir augstskolu **līdzšinējā pieredze** datu apkopošanā?
- **Kā uzlabot** nodarbinātības datu apkopošanu?
- Kā šie dati būtu **jāizmanto**?

Kā uzlabot **sadarbību** starp **augstskolām** un **darba devējiem**?

- Kāda ir **līdzšinējā** sadarbības **pieredze**?
- **Kādās jomās** vēlama augstskolu sadarbība ar darba devējiem?
- Kā **uzlabot** sadarbību?